ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1067/2013 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 30ής Οκτωβρίου 2013

για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1881/2006 όσον αφορά τα μέγιστα επιτρεπτά επίπεδα για τους επιμολυντές διοξίνες, παρόμοια με τις διοξίνες PCB και μη παρόμοια με τις διοξίνες PCB στο ήπαρ χερσαίων ζώων

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 315/93 του Συμβουλίου, της 8ης Φεβρουαρίου 1993, για τη θέσπιση κοινοτικών διαδικασιών για τις προσμείξεις των τροφίμων [1], και ιδίως το άρθρο 2 παράγραφος 3,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1881/2006 της Επιτροπής, της 19ης Δεκεμβρίου 2006, για καθορισμό μέγιστων επιτρεπτών επιπέδων για ορισμένες ουσίες οι οποίες επιμολύνουν τα τρόφιμα [2], καθορίζει τα μέγιστα επιτρεπτά επίπεδα για τις διοξίνες και τα παρόμοια με τις διοξίνες πολυχλωροδιφαινύλια (PCB) σε μια σειρά τροφίμων, συμπεριλαμβανομένου του ήπατος ορισμένων χερσαίων ζώων.

(2) Ύστερα από αίτηση της Επιτροπής, η επιστημονική ομάδα για τις μολυσματικές προσμείξεις στην τροφική αλυσίδα (στο εξής «η Ομάδα») της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων (ΕΑΑΤ), εξέδωσε, στις 5 Ιουλίου 2011, γνωμοδότηση σχετικά με τον κίνδυνο που συνεπάγεται για τη δημόσια υγεία η παρουσία υψηλών επιπέδων διοξινών και παρόμοιων με τις διοξίνες PCB στο ήπαρ προβάτων και ελαφιών [3].

(3) Η Επιτροπή ζήτησε να υποδεικνύεται μέσα στη γνωμοδότηση το εάν υπάρχει πιθανότητα αύξησης του κινδύνου για την υγεία των καταναλωτών και συγκεκριμένα για τις υποομάδες του πληθυσμού που καταναλώνουν αυτά τα προϊόντα (π.χ. μεγάλοι καταναλωτές, άτομα που ακολουθούν ειδική διατροφή κ.λπ.). Στη γνωμοδότηση θα πρέπει επίσης να διερευνώνται οι πιθανές αιτίες της ανίχνευσης υψηλών επιπέδων διοξινών και PCB στο ήπαρ προβάτων και ελαφιών, και να παρέχονται επιστημονικά στοιχεία σχετικά με τη σκοπιμότητα της θέσπισης στο μέλλον κανονιστικών επιπέδων στο ήπαρ με βάση το προϊόν και όχι το λίπος.

(4) Η ομάδα κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η τακτική κατανάλωση αρνίσιου συκωτιού θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση κατά 20 % κατά μέσο όρο περίπου της έκθεσης στις διοξίνες και στα παρόμοια με τις διοξίνες PCB λόγω του υποβάθρου. Σε μεμονωμένες περιπτώσεις, η κατανάλωση αρνίσιου συκωτιού θα μπορούσε να οδηγήσει στην πρόσληψη μεγάλων ποσοτήτων που υπερβαίνουν το ανεκτό όριο εβδομαδιαίας πρόσληψης (ΑΟΕΠ) για τους εν λόγω επιμολυντές. Η ομάδα κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η συχνή κατανάλωση αρνίσιου συκωτιού, ιδίως από γυναίκες σε αναπαραγωγική ηλικία και από παιδιά, μπορεί να αποτελεί σημαντικό πρόβλημα για την υγεία.

(5) Η ομάδα κατέληξε επίσης στο συμπέρασμα ότι το έδαφος και τα ιζήματα είναι φυσικοί ταμιευτήρες διοξινών και PCB. Η μεταφορά των διοξινών και των PCB από το έδαφος στα φυτά μέσω των ριζών είναι γενικά μικρής σημασίας. Τα τελευταία χρόνια ανιχνεύθηκαν σε ορισμένα δείγματα αρνίσιου συκωτιού από διάφορες ευρωπαϊκές χώρες υψηλές συγκεντρώσεις διοξινών και PCB αν και δεν σχετίζονταν με συγκεκριμένες πηγές μόλυνσης. Για τα πρόβατα, η δραστηριότητα της βοσκής αποτελεί πρωταρχικό παράγοντα έκθεσης. Κατά τη βοσκή, είναι πιθανή η πρόσληψη είτε σωματιδίων χώματος που εναποτίθενται στα λαχανικά είτε χώματος απευθείας από τα χόρτα βοσκής κοντά στην επιφάνεια του εδάφους. Η πρόσληψη χώματος ποικίλλει σε πολύ μεγάλο βαθμό και εξαρτάται από την εποχή: έχει αναφερθεί μέση τιμή πρόσληψης χώματος της τάξης του 8 % της ξηράς ουσίας. Συνολικά, η πρόσληψη χώματος μπορεί να συμβάλλει σημαντικά στην έκθεση των προβάτων στις διοξίνες και τα PCB. Περιορισμένα στοιχεία είναι διαθέσιμα σχετικά με τη μεταφορά διοξινών και/ή PCB από τις ζωοτροφές στο ήπαρ των προβάτων. Ανάλογα με τις πολυχλωριωμένες διβενζο-παρα-διοξίνες (PCDD), τα πολυχλωριωμένα διβενζοφουράνια (PCDF) ή τις ομοειδείς ουσίες PCB που εξετάζονται, τα αναφερθέντα ποσοστά μεταβίβασης κυμαίνονται από 5 έως 175 και ήταν περίπου 4 φορές υψηλότερα για το ήπαρ απ' ό, τι για το κρέας ή τους νεφρούς.

(6) Η ΕΑΑΤ κατέληξε επίσης στο συμπέρασμα ότι το ήπαρ των προβάτων είναι ένα σημαντικό όργανο αποθήκευσης διοξινών και PCB. Οι διαφορές στον μεταβολισμό μπορούν να εξηγήσουν εν μέρει τη σχετικά υψηλή συσσώρευση διοξινών και ομοειδών ενώσεων στο ήπαρ των προβάτων σε σύγκριση με τα βοοειδή.

(7) Η ΕΑΑΤ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ακόμη και αν υπήρχε πιθανότητα απολύματος ήπατος και οι διοξίνες και τα PCB δεν συνδέονταν πλήρως με το κλάσμα λίπους του ήπατος, αυτό δεν θα επηρέαζε το αποτέλεσμα, είτε είναι εκφρασμένο με βάση το λίπος είτε με βάση το νωπό βάρος, καθώς όλες οι διοξίνες και τα PCB εξάγονται κατά την αναλυτική διαδικασία, ανεξάρτητα από το τμήμα του ήπατος στο οποίο βρίσκονται.

[1] ΕΕ L 37 της 13.2.1993, σ. 1.
[2] ΕΕ L 364 της 20.12.2006, σ. 5.
[3] Ομάδα της EFSA για τις μολυσματικές προσμείξεις στην τροφική αλυσίδα (CONTAM)· Επιστημονική γνώμη σχετικά με τον κίνδυνο που συνεπάγεται για τη δημόσια υγεία η παρουσία υψηλών επιπέδων διοξινών και παρόμοιων με τις διοξίνες PCB στο ήπαρ προβάτων και ελαφιών. Δελτίο EFSA 2011· 9(7):2297. [71 pp.] doi:10.2903/j.efsa.2011.2297. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: www.efsa.europa.eu/efsa journal

(8) Η Επιτροπή ζήτησε από το εργαστήριο αναφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΑΕΕ) για τις διοξίνες και τα PCB σε ζωοτροφές και τρόφιμα να διερευνήσει πώς οι διάφορες μέθοδοι εκχύλισης επηρεάζουν τα επίπεδα των διοξινών και των PCB στο ήπαρ των προβάτων με σκοπό την αναφορά του αποτελέσματος της ανάλυσης με βάση το λίπος ή το νωπό βάρος. Το ΕΑΕΕ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι διακυμάνσεις των συγκεντρώσεων διοξινών και PCB ήταν πολύ υψηλότερες με βάση το λίπος σε σύγκριση με εκείνες με βάση το νωπό βάρος. Διαπιστώθηκε ότι οι συγκεντρώσεις διοξινών και PCB με βάση το λίπος στο ήπαρ των προβάτων εξαρτώνται από την εφαρμοζόμενη μέθοδος εκχύλισης ή τους χρησιμοποιούμενους διαλύτες, και, κατά συνέπεια, την προκύπτουσα περιεκτικότητα σε λίπος. Κατά τη σύγκριση των αποτελεσμάτων σε νωπό βάρος, τα επίπεδα διοξινών και PCB ήταν σε μεγάλο βαθμό συγκρίσιμα.

(9) Επομένως, προκειμένου να εξασφαλιστούν συγκρίσιμα αποτελέσματα και ενιαία προσέγγιση εφαρμογής των κανόνων σε όλη την Ένωση όσον αφορά τις διοξίνες και τα PCB στο ήπαρ των χερσαίων ζώων, ενδείκνυται να θεσπιστούν μέγιστα επιτρεπτά επίπεδα με βάση το νωπό βάρος όπως θεσπίστηκαν ήδη για το ήπαρ των ψαριών και τα παράγωγα προϊόντα του.

(10) Είναι σκόπιμο να προβλεφθεί ότι αυτά τα μέγιστα επιτρεπτά επίπεδα δεν ισχύουν για τρόφιμα τα οποία διατέθηκαν νόμιμα στην αγορά πριν από την εν λόγω ημερομηνία.

(11) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της μόνιμης επιτροπής για την τροφική αλυσίδα και την υγεία των ζώων,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Τροποποιητικές διατάξεις

Στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1881/2006, το σημείο 5.2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«5.2	Ήπαρ χερσαίων ζώων που αναφέρονται στο σημείο 5.1 με εξαίρεση τα πρόβατα και τα παράγωγα προϊόντα τους	0,30 pg/g νωπού βάρους	0,50 pg/g νωπού βάρους	3,0 ng/g νωπού βάρους
	Ήπαρ προβάτων και τα παράγωγα προϊόντα του	1,25 pg/g νωπού βάρους	2,00 pg/g νωπού βάρους	3,0 ng/g νωπού βάρους»

Άρθρο 2

Μεταβατικές διατάξεις

1. Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται σε προϊόντα που διατέθηκαν στην αγορά πριν από την 1η Ιανουαρίου 2014 σύμφωνα με τις εφαρμοστέες διατάξεις κατά την εν λόγω ημερομηνία.

2. Το βάρος της απόδειξης σχετικά με το πότε διατέθηκαν τα προϊόντα στην αγορά φέρουν οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων τροφίμων.

Άρθρο 3

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2014.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 30 Οκτωβρίου 2013.

Για την Επιτροπή

Ο Πρόεδρος

José Manuel BARROSO